

Plan van aanpak - Zwolle **Preventie met Gezag**

Kansen bieden en liefdevol grenzen stellen

Aanleiding

Vanuit het bredere programma Preventie met Gezag is gemeente Zwolle uitgenodigd een aanvraag te doen voor een financiële impuls. Binnen het brede programma Preventie met Gezag ligt de focus op (kleinere) gemeenten die te maken hebben met urgente en relatief ernstige problematiek op het terrein van jeugdcriminaliteit. Op basis van objectieve data is een voorselectie gemaakt waarin gemeente Zwolle naar voren is gekomen. Er is gekeken naar [objectieve indicatoren](#) op basis van relatieve politiedata.

De vier toegepaste indicatoren zijn:

- Het totaal aantal geregistreerde misdrijven per 10.000 inwoners;
Zwolle (2023): 520,20 (Nederland: 450,97)
- Het totaal aantal geregistreerde high impact crimes¹ per 10.000 inwoners;
Zwolle (2023): 53,99 (Nederland: 53,37)
- Het totaal aantal geregistreerde gevallen van drugshandel per 10.000 inwoners;
Zwolle (2023): 6,65 (Nederland: 7,59)
- Het totaal aantal jongeren verdacht van een delict, per 10.000 inwoners.
Zwolle (2023): 162 (Nederland: 139)

Uitgangspunt van Preventie met Gezag is dat de middelen gericht worden ingezet daar waar de problematiek met betrekking tot jeugdcriminaliteit (relatief) het grootst is. Hiervoor is per gemeente maximaal €500.000 per jaar beschikbaar voor een periode van drie jaren. Het streven is om te starten in juli 2024, met een looptijd tot en met juli 2027. Voor deze aanpak is de verankering in de eigen organisatie van de ingezette interventies in een meer structurele aanpak ná 2027 een belangrijke voorwaarde.

Probleemanalyse

In 2021 heeft [Bureau Beke](#) onderzoek gedaan naar de aard en omvang van jeugdproblematiek in Zwolle. Het algemene beeld is dat de jeugdcriminaliteit daalt. Uit het onderzoek blijkt dat deze daling in Zwolle minder sterk is dan in vergelijkbare gemeenten. De aard van de jeugdcriminaliteit is bovendien veranderd; er is een verharding en verjonging waar te nemen. Jongeren zijn vaker betrokken bij drugs- en vuurwapenmisdrijven en er is een toename van online criminaliteit. In het onderzoek komen de volgende kwetsbare groepen naar voren: licht verstandelijke beperkte jongeren, jongeren met een lage sociaaleconomische status en jongeren uit gezinnen met een complexe gezinssituatie.

Uit het onderzoek van Bureau Beke blijkt tevens dat de internaliserende problematiek, zoals angst en depressie, onder jongeren toeneemt. Mogelijke oorzaken zijn dat jeugdigen zich meer eenzaam voelen, steeds meer een bepaalde mate van prestatiedruk en stress ervaren doordat zij opgroeien in een prestatimaatschappij, vaker in een complexe gezinssituatie leven en door een maatschappelijk druk om gedrag dat niet gemiddeld is, te bestempelen als afwijkend en problematisch.

Ook het aantal politieregistraties op jeugdoverlast is in 2020 en 2021 enorm toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Hierbij spelen vermoedelijk de effecten van de maatregelen omtrent het coronavirus een rol. In 2022 en 2023 lijkt deze vorm van overlast iets af te nemen. Door de politie en wijkmanagers wordt geconstateerd dat de groep van 10 tot 14 jaar op straat toeneemt. De

¹ Diefstal/inbraak woning, geweldsmisdrijven (bedreiging, mishandeling, openlijk geweld tegen persoon, moord en doodslag) en straatroof.

netwerken van deze jongeren zijn fluïde en daardoor is het lastiger om zicht te krijgen op de groepen (hang)jongeren.

Daarnaast hebben we te maken met de zogeheten online-offline wereld van de jongeren. Jongeren maken bijvoorbeeld online ruzie waarna deze op straat wordt uitgevochten en via de online wereld kunnen jongeren, laagdrempelig, in aanraking komen met verdovende middelen.

Wat doen we al?

De afgelopen twee jaar is er onder regie van de gemeente, samen met netwerkpartners, stevig ingezet op het thema jeugd en veiligheid, waaronder de aanpak voorkomen jonge aanwas. Daarnaast werken we met een Uitvoeringsagenda Jeugd en Veiligheid waarin de focus ligt op het ontwikkelen van een integrale aanpak die aansluit bij de problematiek en de behoefte van de jongeren. We zijn wendbaar en flexibel en het lerend vermogen staat centraal. We zetten daarnaast in op het voorkomen en doorbreken van criminele carrières van jongeren (jonge aanwas aan de georganiseerde criminaliteit). We stellen duidelijke grenzen, grijpen in waar nodig en bieden perspectief. De impuls gelden vanuit het programma Preventie met Gezag geven de mogelijkheid een impuls te geven aan deze aanpak om op onderdelen te versnellen en te versterken.

Behalve de impuls gelden investeert gemeente Zwolle op dit moment ook in het voorkomen van jonge aanwas en ligt er voor 2025 en verder een aanvraag voor financiële middelen in de begroting van gemeente Zwolle voor een duurzame en structurele inbedding van preventieve activiteiten en een passend interventieaanbod dat aansluit bij de aanpak van verjonging en verharding van de criminaliteit. Deze aanvraag valt buiten dit plan van aanpak, maar is een wezenlijk onderdeel van een sluitende en effectieve aanpak.

Plan van aanpak

Dit plan van aanpak bouwt voort op de ambitie van de [Strategische Veiligheidsagenda 2023-2026](#) en de Uitvoeringsagenda Jeugd en Veiligheid om te voorkomen dat jongeren betrokken raken bij criminaliteit en op deze manier wordt bijgedragen aan dat zij gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Daarnaast sluit het plan van aanpak aan bij de ontwikkelingen in het sociaal domein en de (concept) koers Sociaal Domein.

We willen met de impuls gelden een aantal sporen versnellen en versterken. Het gaat om drie sporen die onderling veel samenhang hebben. Daarnaast hebben deze sporen veel samenhang met bestaande lijnen binnen de gemeentelijke organisatie en netwerkpartners.

Het gaat om de sporen:

1. Contextgerichte aanpak van 2% jongeren
2. Preventie & interventie
3. Veilig in en om school (VIOS)

A. Programmacoördinatie

Voor de uitvoering van het plan van aanpak wordt gebruik gemaakt van een projectleider. Deze projectleider fungeert voor betrokken partners en belanghebbenden als aanspreekpunt van de gemeente voor de lokale aanpak. Daarnaast is de projectleider verantwoordelijk voor het coördineren en waar nodig, uitvoeren en borgen van een gerichte aanpak waarin verschillende lokale interventies zijn geïntegreerd en waarvoor een structurele samenwerking tussen organisatieonderdeel en partners binnen en buiten de gemeente wordt vormgegeven. De projectleider is onderdeel van een bestaand sub-team Jeugd en Veiligheid binnen de afdeling Veiligheid.

B. Monitoring en Data

Voor een effectieve uitvoering van dit plan van aanpak monitoren we de inzet van de interventies en de voortgang op de verschillende sporen. Voor het monitoren van de interventies maken we gebruik van het format dat het Ministerie beschikbaar stelt. Met behulp van dit format kan per interventie de output en outcome (maatschappelijke effecten) gemonitord worden. Door hier gebruik van te maken sluiten we aan bij de wens van het ministerie om interventies die in meerdere gemeenten plaatsvinden zoveel als mogelijk op dezelfde manier te monitoren.

Daarnaast monitoren we lokaal de voortgang van de verschillende sporen en bijbehorende resultaten, zodat er indien nodig tijdig bijgestuurd kan worden om de gewenste resultaten te behalen. Dit vraagt om een continue en gezamenlijke PDCA-cyclus, waarin we doelstellingen SMART formuleren, de uitvoering monitoren, gezamenlijk evalueren en leren en bijsturen waar nodig. Dit gezamenlijk leren door te doen, monitoren wat werkt en van elkaar leren loopt als een rode draad door alle sporen heen.

We verkennen bovendien op welke manier data ons kan helpen om inzicht te krijgen in de groep jongeren die kwetsbaar is om betrokken te raken bij (drugs-)criminaliteit en in hoeverre dit bij kan dragen aan ons handelingsperspectief binnen de verschillende sporen, zoals het gericht inzetten van preventie en interventies. Deze verkenning wordt in de tweede helft van 2024 en begin 2025 uitgevoerd en aan de hand van die opbrengst zal worden bepaald of en op welke wijze hier vervolg aan wordt gegeven. Daarbij sluiten we aan bij verschillende initiatieven die er in dit kader al zijn, zoals de analyses die worden uitgevoerd door Zicht op Ondermijning en interne monitoring van de Jeugdhulp.

Spoor 1. Contextgerichte aanpak van 2% jongeren

Doelgroep: 2% jongeren en problematische/criminele jeugdgroepen

We constateren dat de laatste jaren over de hele linie de jeugdcriminaliteit daalt, maar de aard van de criminaliteit is veranderd. Jongeren zijn in verhouding vaker verdachte van drugs- en vuurwapenmisdrijven en we zien een verjonging en verharding binnen de drugscriminaliteit. We spreken hier over de 2% jongeren. 2% verwijst naar jongeren in het beginstadium van hun delinquente ontwikkeling. Deze jongeren zijn meestal tussen de 10 en 17 jaar oud, hebben veel problemen en veroorzaken ernstige overlast (2023, De Jong, Madsen). We zien deze doelgroep jeugd terug binnen verschillende thema's, zoals drugs en de aanpak van supportersgeweld.

We zien dat deze jongeren vaak onvoldoende netwerk hebben waar ze op terug kunnen vallen en vaak is de gezinscontext onderdeel van de problematiek. De thuissituatie speelt een cruciale rol in het leven van jongeren.

1.1 Interventies

1.1.1 Contextgerichte aanpak van 2% jongeren in Samenspel in de wijk

Doelgroep: 2% jongeren

We ontwikkelen een contextgerichte aanpak van jongeren die afglijden naar de (georganiseerde) criminaliteit, negatief opvallen in groepen of uitvallen op school. We organiseren deze contextgerichte aanpak in het voorliggend veld in samenhang met [‘Samenspel in de wijk’](#). In Samenspel in de wijk willen we een context creëren om jongeren en gezinnen te helpen om meer actieve deelnemers in het veranderen van hun leven te worden (Madsen, 2011). Een aanpak van de 2% vindt altijd plaats op het snijvlak van het sociaal domein en het veiligheidsdomein. Zo’n integrale aanpak bestaat doorgaans uit een combinatie van repressieve en preventieve maatregelen met aandacht voor interventies op alle relevante leefgebieden (Ferwerda & Van Ham, 2017; Nijmeijer & Van Dijk, 2014; Terpstra & Mein, 2010).

Met de contextgerichte aanpak willen we tevens het netwerk van professionals faciliteren, obstakels weghalen en randvoorwaarden creëren voor het bieden van perspectief voor de jongeren. Aansluiten bij wat er nodig is en sterker maken wat al goed is en werkt. Het is belangrijk dat er binnen dit spoor aandacht en ruimte is voor leren en ontwikkelen door o.a. reflexieve monitoring. We onderzoeken of we kunnen aansluiten bij bestaande leerlijnen. Daarnaast willen we binnen leren en ontwikkelen inzetten op het vergroten van systeemtherapeutische kennis bij, met name, de veiligheidspartners zoals de collega's veiligheid, jeugdboa's, politie en het zorg- en veiligheidshuis.

1.1.2 Groepsaankpak criminele jeugdgroepen

Doelgroep: Problematische en criminele jeugdgroepen

De aanpak heeft een relatie met de Groepsaankpak Jeugd ([7-stappenmodel, het CCV](#)) die onderdeel is van de reeds bestaande Uitvoeringsagenda Jeugd en Veiligheid 2024. De groepsaankpak Jeugd implementeren we in 2024. Met het actief regisseren van een groepsaankpak, willen we zicht krijgen op problematische en mogelijk ondermijnende groepen in de stad. We willen de groepsdynamiek zodanig beïnvloeden dat het problematische karakter ervan afneemt of verdwijnt. Ook geeft het kans op het bieden van zorg aan individuen uit de groepsaankpak. Deze kunnen in een persoonsgerichte aanpak worden opgenomen mochten de omstandigheden dit vragen. Met uitvoering van de groepsaankpak willen we de veiligheid in de stad vergroten met als wenselijke bijvangst dat we jongeren een zorg/reclasseringstraject kunnen laten doorlopen om te voorkomen dat zij een criminele carrière inrollen. Daarmee gaat er in zekere zin ook een preventieve werking uit van de groepsaankpak.

1.2 Gewenste resultaten

- Een goede lokale inrichting van een contextgerichte PGA en groepsaankpak.
- Goede samenwerking tussen alle netwerkpartners die betrokken zijn bij jeugd en gezin.
- Zicht krijgen op de 2% jongeren en hun directe leefomgeving.
- Afstemming over wie wat doet, zodat niet verschillende partners/tafels bezig zijn met een jongere zonder het van elkaar te weten.
- Aanspreekpunt (procesregie) waarbij netwerkpartners hun vragen kunnen neerleggen wanneer ze zorgen hebben over een jongere.
- Doordat een jongere bij eerste zorgsignalen al in beeld komt, voorkomen van het daadwerkelijk afglijden in het criminele circuit door vroegtijdig te interveniëren en perspectief te bieden. Hierbij is het belangrijk dat er aandacht is voor de gezinscontext van de jongere (intergenerationeel doorbreken).
- Zichtbaar effectiever inzet van ondersteuning/hulp bij gezinnen met meervoudige of complexe problematiek.
- Leren door te doen, gezamenlijk organiseren van nieuwe oplossingen voor ervaren dilemma's, monitoren wat hierin werkt en verduurzamen van die oplossingen die bijdragen aan een sluitende aanpak.

1.3 Samenwerkingspartners

- ✓ Sociaal wijkteam
- ✓ Politie
- ✓ Jeugdboa's
- ✓ Jongerenwerk, Travers
- ✓ Zorg- en Veiligheidshuis
- ✓ Partners in het Jeugdhulp domein, zoals jeugdbescherming, jeugdreclassering en GI's

Spoor 2. Preventie & interventie

Doelgroep: kwetsbare jongeren en ouders

Preventie en vroegsignalering zijn een belangrijk onderdeel van een sluitende aanpak om te voorkomen dat jongeren afglijden richting de georganiseerde criminaliteit.

Het doel van dit spoor is om de weerbaarheid te vergroten van jongeren en vroegsignalering te versterken door jongeren al eerder in beeld te hebben. Dit spoor richt zich op het versterken van het signaleren op straat en het begrenzen van ongewenst gedrag. Bijvoorbeeld door de inzet van jongerenwerk en daarnaast op inzet preventieve interventies bij zorgelijk gedrag. Niet alleen op straat is dit zichtbaar, maar ook online. Jongeren maken bijvoorbeeld online ruzie waarna deze op straat wordt uitgevochten. Via de onlinewereld komen jongeren, laagdrempelig, in aanraking met verdovende middelen. Jongeren besteden veel tijd online en we zien dat deze online leefwereld een belangrijk aspect is binnen preventie en interventie. We willen daarom investeren in weerbare jongeren zowel offline als online door middel van onder andere de inzet van jongerenwerk. Daarnaast willen we verkennen welke interventies uit de [cyberwegenkaart](#) jeugd en cyber passend zijn. We investeren ook in de 'gouden driehoek' thuis, straat en school. De focus in dit spoor ligt op weerbare ouders, verzorgers en andere opvoeders door bijvoorbeeld de inzet van #Ouderalert. Door zowel thuis, op straat en school (veilig in en om school, spoor 3) de kennis en kunde te vergroten ten aanzien van de risico's van ondermijnende criminaliteit, bouwen we aan een meer integrale samenwerking in deze 'gouden driehoek'.

2.1 Interventies

2.1.1 Versterken jongerenwerk

Doelgroep: kwetsbare jongeren in de wijken West en Noord en in school

Het jongerenwerk is er voor alle jongeren van 12 tot 23 jaar die ondersteuning nodig hebben bij het opgroeien in de samenleving. We willen het jongerenwerk versterken en meer focussen op jongeren in kwetsbare situaties. Het doel is het versterken van de persoonlijke ontwikkeling en de maatschappelijke participatie van jongeren in alle niveaus van de samenleving. Het jongerenwerk richt zich op gedragsbeïnvloeding, het leren aangaan van sociale verbindingen met anderen, het bevorderen van persoonlijke ontwikkeling en het stimuleren van maatschappelijke participatie. Daarnaast bieden zij een aanbod van groepsactiviteiten in de wijk(en) als alternatief voor het (doelloos) rondhangen en het creëren van een positieve invloed in groepen en op individueel niveau. We versterken het jongerenwerk door middel van extra capaciteit en daarnaast verkennen we op welke manier we met het jongerenwerk kunnen aansluiten bij de (online) leefwereld van jongeren.

2.1.2 #kansRijk en versterken vroegsignalering

Doelgroep: kwetsbare jongeren, 2% jongeren en specifiek met LVB

Wij streven naar een passende effectieve afdoening of daar waar mogelijk zelfs het voorkomen van het inzetten van strafrecht. We zetten hiervoor de volgende interventie in: #kansRIJK. Met #kansRIJK willen we de kennis van de jeugdreclassering en forensische problematiek om deze jongeren (vroeg) te herkennen en de inzet op criminogene factoren om verzwaring of herhaling te voorkomen, naar voren halen. Dit betekent dat de forensische deskundigheid naar de voorkant georganiseerd wordt zodat een gedwongen maatregel niet nodig is, maar wel datgene gedaan wordt wat werkt om waardevol en duurzaam effect te creëren. We richten ons, in samenwerking met Jeugdbescherming Overijssel, op het geven van voorlichting en het toepassen van meer vroegsignalering door

verklarende analyses en risicotaxaties op te stellen. We hebben hiervoor specifiek aandacht voor jongeren met een licht verstandelijke beperking (LVB).

Een belangrijk onderdeel daarnaast is het versterken van vroegsignalering. Om te voorkomen dat jongeren afglijden richting criminaliteit en ondermijning is het van belang dat signalen van kwetsbare jongeren in een vroeg stadium worden gezien en herkend, zodat vroegtijdig interventies kunnen plaats vinden. Soms is een enkel signaal nog niet zorgelijk maar een combinatie van signalen wel. Het is van belang dat betrokken partijen, zoals gemeente, politie, jongerenwerkers en scholen met elkaar samenwerken om deze signalen goed in beeld te krijgen om te bepalen welke interventie wenselijk zijn om te voorkomen dat deze kwetsbare jongeren (verder) afglijden.

2.1.3 Preventief Halt in de wijk

Doelgroep: jongeren die grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond, nog geen strafrecht.

Deze interventie richt zich op jongeren die grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond, maar waar strafrecht nog niet in beeld is. Door met deze jongeren vroegtijdig en preventief in gesprek te gaan richt Halt zich specifiek op de behoefte(n) van de jongere, diens ouders en het eventuele slachtoffer. Halt baseert zich hierbij op wetenschappelijke what-works principes en de interventie wordt uitgevoerd door professionals. Preventief Halt in de wijk sluit aan bij het contextgericht werken zoals we dit binnen Zwolle verder ontwikkelen en voeren we uit vanuit de Uitvoeringsagenda Jeugd en Veiligheid.

2.1.4 #Ouderalert & #Schoolalert

Doelgroep: ouders/verzorgers en opvoeders

We zetten in op voorlichting over de criminele (onder)wereld en het versterken van het netwerk rondom jongeren. De voorlichting geven we aan jongeren op school en hun docenten (spoor 3 Veilig in en om school) en ouders. Door middel van #Ouderalert worden er tools aangereikt om ondermijnende criminaliteit te herkennen en weerstand te bieden tegen de verleiding om snel en veel geld te verdienen met criminaliteit. Bureau Beke heeft in 2023 wetenschappelijk vastgesteld dat deze voorlichting doelmatig is: Leerlingen & studenten, medewerkers van scholen en ouders leren hoe het er in de criminele wereld aan toe gaat, hoe je het herkent en hoe te handelen.

2.2 Gewenste resultaten

- Jongerenwerk is er voor jongeren die dat nodig hebben om zo een goede ontwikkeling te stimuleren en een veilige omgeving te creëren. Denk hierbij aan talentontwikkeling, een gezonde leefstijl en het voorkomen van crimineel gedrag.
- Jongerenwerk ontwikkelt een aanbod van (groeps)activiteiten om alternatieven te bieden voor (doelloos) rondhangen en het bieden van goede invloed in groepen en op individueel niveau.
- Jongerenwerk heeft zicht op de jongeren in de wijk en werk samen met de jeugdagent, de jeugdboa, school en het sociaal wijkteam.
- Het creëren van een snellere en betere aansluiting tussen gemeente (sociaal domein/leerplicht en openbare orde en veiligheid), jeugdreclassering, jeugd- en jongerenwerk, HALT, Politie (en waar nodig OM), onderwijs en jeugdconsulenten binnen de vroeg signalering in (de regio) Zwolle.

- Het creëren van een overlegstructuur voor het vroegsignaleringsoverleg waarbinnen ieders rol en taak duidelijk zijn beschreven.
- Het opleveren van een concrete uitwerking van hoe de (proces)regie eruitziet wanneer een jongere binnen het vroegsignaleringsoverleg besproken wordt.
- Het opleveren van een 'lijst' aan mogelijkheden voor opvolging van een casus binnen de vroegsignalering: wie heeft de bevoegdheid om wanneer op te treden?
- Het opleveren van de juridische kaders op basis waarvan een casus in het vroeg signaleringsoverleg mag worden besproken.
- Vergroten kennis en expertise binnen het netwerk van vroegsignalering.
- Ouders/verzorgers van jongeren weten hoe zij om moeten gaan met grensoverschrijdend gedrag van jongeren.

2.3 Samenwerkingspartners

- ✓ Sociaal wijkteam
- ✓ Leerplicht RMC
- ✓ JBOV, Jeugdbescherming Overijssel
- ✓ Politie
- ✓ Jeugdboa's
- ✓ Jongerenwerk Travers
- ✓ Halt.

Spoor 3. Veilig in en om school (VIOS)

Doelgroep: 2% jongeren, kwetsbare jongeren, leerlingen en docenten

In toenemende mate worden scholen geconfronteerd met veiligheidsvraagstukken die ze niet alleen zelf kunnen oplossen. Met grote regelmaat wordt ondervonden dat het gecompartmenteerd werken met jongeren door onderwijs, gemeente, veiligheid, jeugdzorg, politie etc. leidt tot reactief handelen, waardoor er situaties plaatsvinden die onwenselijk -en zelfs schadelijk- zijn voor het schoolklimaat en daarmee voor betrokkenen. Wij zien dat 'buitenschoolse' problematiek vanuit de wijken, het weekend en de gezinnen in toenemende mate mee de school in wordt genomen, waar het van invloed is op het pedagogisch- en leerklimaat. Om deze reden is er begin 2024 gestart met VIOS, Veilig in en om school, bij drie pilotscholen in Zwolle. Het betreft hier de scholen waar zich de afgelopen jaren meermaals ernstige veiligheidsincidenten hebben voorgedaan. Het doel van VIOS is om een stevige integrale samenwerking te bouwen met alle op dit vraagstuk betrokken ketenpartners. Korte lijnen bouwen, (on)veiligheidsfenomenen en trends in kaart brengen en vanuit de verschillende disciplines sturen en interveniëren op deze fenomenen/trends. Hogeschool Saxion is gevraagd een actieonderzoek uit te voeren om de integrale samenwerking te onderzoeken en te versterken, effectieve interventies toe te voegen en relevante kennis toe te voegen vanuit de lectoraten 'Weerbare democratie' en 'Veilige maatschappij'.

3.1 Interventies

3.1.1 De beste toekomst voor jongeren

Doelgroep: Ambelt School (Wapenveld), VIOS - kwetsbare jongeren, waaronder 2% jongeren

De impuls gelden gebruiken we om een stevige basis neer te leggen bij een van de VIOS pilotscholen in een Onderwijs-Zorg-Arbeid-Arrangement (OOZA) voor de komende drie jaren. We willen een impuls geven aan een inmiddels opgezette samenwerking met Doorstroompunt Regio IJssel-Vecht en de gemeenten in het werkgebied rondom één van de VIOS scholen; 'De beste toekomst voor jongeren'. Deze samenwerking heeft als doel kwetsbare jongeren uit Zwolle (en omstreken) duurzaam perspectief te bieden op het gebied van onderwijs, ontwikkeling en werk. Dit vraagt om een veilig pedagogisch- en leerklimaat, aandacht en (kunnen) opdoen van positieve ervaringen. Daarvoor is gezamenlijke inzet en samenwerking van onderwijs, sociaal domein/ondersteuning, veiligheidsdomein én arbeidstoeleiding nodig.

3.1.2 Versterken preventieve interventies en bewustwording

Doelgroep: leerlingen en onderwijspersoneel VIOS scholen

Aanvullend op hetgeen we al doen binnen VIOS willen we een impuls geven aan preventie interventies die inzetten op bewustwording van waarom ongewenst gedrag ongewenst is, herstel van relaties en indien van toepassing materialen en een algeheel leereffect creëren bij jongeren die gedrag hebben laten zien welke een strafrechtelijke opvolging verdienen. We zetten in op voorlichting over de criminele (onder)wereld en het versterken van het netwerk rondom jongeren door middel van #Leerlingenalert en #Schoolalert. De voorlichting geven we aan jongeren op school (vanaf 3e leerjaar VO t/m WO) en hun docenten. Voorlichting aan ouders borgen we in spoor 2 interventie en preventie.

#Leerlingenalert reikt tools aan jongeren om ondermijnende criminaliteit te herkennen en weerstand te bieden tegen de verleiding om snel en veel geld te verdienen met criminaliteit. Dit is een

investering voor nu en ook later, als zij hun toekomstige beroep gaan uitoefenen. Bureau Beke heeft in 2023 wetenschappelijk vastgesteld dat deze voorlichting doelmatig is: Leerlingen & studenten, medewerkers van scholen leren hoe het er in de criminele wereld aan toe gaat, hoe je het herkent en hoe je dan moet handelen.

3.2 Gewenste resultaten

- We bieden kwetsbare jongeren een duurzaam perspectief op het gebied van onderwijs, ontwikkeling en werk.
- Binnen een OOZA – de beste toekomst voor jongeren: 100% van de jongeren²:
 - stroomt uit met een duurzaam perspectief op maatschappelijke participatie in de vorm van arbeid, beroepsonderwijs of dagbesteding (of een combinatie daarvan);
 - dat onderwijs verlaat heeft een diploma, (deel)certificaat of een praktijkverklaring;
 - beschikt bij uitstroom over een netwerk met minimaal 3 personen die belangrijk voor hem of haar zijn en waarop zij kunnen terugvallen.
- We versterken de samenwerking van onderwijs, sociaal domein/ondersteuning, veiligheidsdomein én arbeidstoeleiding.
- Jongeren zijn zich bewust van hun eigen (grensoverschrijdende) gedrag en de gevolgen hiervan en jongeren worden vroegtijdig begrenst voordat de situatie verder escaleert.
- Onderwijspersoneel weet hoe zij om moeten gaan met grensoverschrijdend gedrag van jongeren.

3.3 Samenwerkingspartners

- ✓ (VIOS) scholen
- ✓ Samenwerking OOZA (Onderwijs-Zorg-Arbeid-Arrangement)
- ✓ Social Impact ondernemers
- ✓ Verslavingszorg Tactus
- ✓ Jongerenwerk Travers
- ✓ Politie
- ✓ Jeugdboa's
- ✓ Sociaal Wijkteam
- ✓ Ondersteuningsteam school (OT)
- ✓ RMC leerplicht
- ✓ Halt.
- ✓ Hogeschool Saxion

² het gaat om 14 jongeren uit Zwolle, peildatum 2023-2024 Ambelt/Wapenveld - VIOS school, totaal 35 leerlingen binnen en buiten regio Zwolle.

4. Risico's en Randvoorwaarden

We werken domein overstijgend en daarom is het van belang dat er een breed bestuurlijk draagvlak is dat zorgt voor de continuïteit van de samenwerking tussen de verschillende partners. Dit met als doel om de aanpak te laten slagen. Bij de uitwerking van het plan van aanpak zien we dat er risico's zijn en tegelijkertijd ook kansen. Dit vraagt wel dat er randvoorwaarden zijn voor een goede samenwerking. We benoemen een aantal risico's, waarvan de kans bestaat dat ze zich redelijkerwijs kunnen voordoen en die we ook redelijkerwijs kunnen beïnvloeden.

4.1 Betrokkenheid

Met onze partners willen we goede resultaten behalen, en een verminderde betrokkenheid of draagvlak vormt het grootste risico voor het niet kunnen uitvoeren van dit plan van aanpak. Het is daarom belangrijk dat onze partners voortdurend betrokken en actief blijven, zowel intern en extern. We blijven het gevoel van urgentie benadrukken, op alle niveaus van bestuur, management en uitvoering. Het is belangrijk om een breed bestuurlijk en uitvoerend draagvlak te behouden. Dit is een van de belangrijkste verantwoordelijkheden van de projectleider.

4.2 Veranderingen in beleid

Veranderingen in het beleid op lokaal, regionaal of nationaal niveau kunnen gevolgen hebben voor de prioriteiten in het plan van aanpak. Wanneer er wijzigingen in het beleid plaatsvinden, kan dit een bedreiging vormen voor de voortgang en het is daarom essentieel om regelmatig af te stemmen met beleidsmakers en betrokken partners om ervoor te zorgen dat er ingespeeld kan worden op eventuele veranderingen.

4.3 Behoeften en prioriteiten

In de loop van de tijd kunnen de behoeften en prioriteiten veranderen. Het plan van aanpak en de uitvoering hiervan moet flexibel genoeg zijn om zich aan te passen aan deze veranderingen om relevant te blijven en de juiste preventieve maatregelen te kunnen bieden.

4.4 Voldoende capaciteit

In spoor 1 en 2 vragen we extra capaciteit voor o.a. een procesregisseur en jongerenwerk. De arbeidsmarkt is op dit moment krap en het kan lastig zijn om de juiste mensen te vinden. Vooral in het eerste jaar, 2024. We zien daarom een risico dat we niet gelijk van start kunnen en dat we daardoor wellicht vertraging oplopen.

4.5 Leren en ontwikkelen

Binnen spoor 1 gaan we aan de slag met de contextgerichte aanpak en een belangrijke randvoorwaarde is dat er aandacht en ruimte is voor leren en ontwikkelen. Op deze manier willen we het netwerk van professionals faciliteren, obstakels weghalen en randvoorwaarden creëren voor het bieden van perspectief voor jongeren en ook in de samenwerking.